20/07/2024

Επιμνημόσυνη δέηση στους πεσόντες στον Τύμβο της Μακεδονίτισσας – Τα αποκαλυπτήρια των ηρώων Χρήστου Φώτη, Τάσου Μάρκου και Ανδρέα Αρέστη

Αυτοκέφαλες Εκκλησίες / Εκκλησία της Κύπρου

Μισό αιώνα, μετά την τουρκική εισβολή στην Κύπρο, η πολιτεία συγκεντρώθηκε ανήμερα της μαύρης επετείου στον Τύμβο της Μακεδονίτισσας Λευκωσίας, για να αποτίσει φόρο τιμής στους αξιωματικούς και οπλίτες πεσόντες υπέρ πίστεως και πατρίδος.

Στον Τύμβο της Μακεδονίτισσας, τον χώρο ο οποίος έχει ταυτιστεί με τους ηρωικά πεσόντες κατά την υπεράσπιση της εδαφικής ακεραιότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας κατά την τουρκική εισβολή της 20ης Ιουλίου, τελέστηκε **τρισάγιο και επιμνημόσυνη δέηση,** στην παρουσία του Προέδρου της Δημοκρατίας της Κύπρου, Νίκου Χριστοδουλίδη, πολιτειακών, θρησκευτικών και

ρουμένων.

Με την ολοκλήρωση της επιμνημόσυνης δέησης απευθύνθηκε προσκλητήριο των «φονευθέντων στο πεδίο μάχης» και ακολούθησε **κατάθεση στεφάνων** εις μνήμη των πεσόντων «εις τους αγώνας υπέρ της ελευθερίας της Κύπρου», στο μνημείο των ηρώων που βρίσκονται θαμμένοι στον Τύμβο της Μακεδονίτισσας.

Φονευθέντες στο πεδίο της μάχης ήταν 58 αξιωματικοί και 591 οπλίτες από το Πεζικό, 8 αξιωματικοί και 81 οπλίτες από τις Δυνάμεις Καταδρομών, 5 αξιωματικοί και 12 οπλίτες από τα Τεθωρακισμένα, 7 αξιωματικοί και 67 οπλίτες από το Πυροβολικό, 6 αξιωματικοί και 23 οπλίτες από το Μηχανικό, 7 οπλίτες από τις Διαβιβάσεις, 3 Αξιωματικοί και 3 οπλίτες από το Ναυτικό, 6 αξιωματικοί και 5 οπλίτες από την Αεροπορία, ένας Αξιωματικός και 3 οπλίτες από το Υγειονομικό, ένας Αξιωματικός και 4 οπλίτες από τον Εφοδιασμό Μεταφορών, 3 οπλίτες από το Τεχνικό, ένας οπλίτης από την Στρατονομία, 15 εθελοντές και ένας Υπαστυνόμος, 7 Λοχίες και 5 Αστυφύλακες από την Αστυνομική Δύναμη Κύπρου, οι οποίοι «έπεσαν άπαντες υπέρ πίστεως και πατρίδος».

Κατά τη διάρκεια της τελετής η Στρατιωτική Μουσική της Εθνικής Φρουράς (ΣΜΕΦ) παιάνιζε πένθιμα εμβατήρια, ενώ η εκδήλωση έληξε με την ανάκρουση του Εθνικού Ύμνου.

Στο **μνημείο των ηρώων στον Τύμβο της Μακεδονίτισσας** παραστέκονταν άνδρες από τις τάξεις της Εθνικής Φρουράς, ενώ συμβολικά στέκονταν ακόμη δύο νέοι. Ο ένας φορούσε την ελληνική παραδοσιακή ενδυμασία του τσολιά με τη λευκή «φουστανέλα» και ο άλλος την κυπριακή παραδοσιακή ενδυμασία με το κόκκινο πλουμιστό γιλέκο και την μαύρη «βράκα».

Στεφάνια κατατέθηκαν από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας της Κύπρου, από Έλληνες πολιτειακούς αξιωματούχους, της Βουλή, την Εκκλησία, από αρχηγούς ή εκπρόσωπους κομμάτων και δήμων, από το Γενικό Επιτελείο της Εθνικής Φρουράς και από εκπρόσωπους οργανώσεων πεσόντων και αγνοουμένων από την Κύπρο και την Ελλάδα.

Μετά την κατάθεση των στεφάνων, μέλη του Σώματος Προσκόπων Κύπρου έραναν τους τάφους των πεσόντων με ροδοπέταλα.

Αποκαλυπτήρια προτομών των ηρώων Χ. Φώτη, Τ. Μάρκου και Α. Αρέστη

Νωρίτερα, τελέστηκαν από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, Νίκο Χριστοδουλίδη, τα αποκαλυπτήρια των προτομών των ηρώων Χρήστου Φώτη, Τάσου Μάρκου και Ανδρέα Αρέστη, στον χώρο του Τύμβου Μακεδονίτισσας.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας της Κύπρου έφτασε στις 07:30 το πρωί στον χώρο, όπου στρατιωτικό άγημα απέδιδε τιμές, ενώ ακολούθησε η αποκάλυψη των προτομών των ηρώων στην παρουσία των πολιτειακών, θρησκευτικών και στρατιωτικών Αρχών.

Στη συνέχεια αναγνώστηκε το βιογραφικό των ηρώων και τηρήθηκε ενός λεπτού σιγή στη μνήμη τους.

Σημειώνεται ότι οι τρεις ήρωες, οι προτομές των οποίων αποκαλύφθηκαν σήμερα, προήχθησαν επ’ ανδραγαθία στον βαθμό του Αντιστράτηγου, κατόπιν απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου, στις 27 Μαΐου του 2022.

Αντισυνταγματάρχης (ΠΖ) Χρήστος Φώτη

Ο Αντισυνταγματάρχης (ΠΖ) Χρήστος Φώτη γεννήθηκε στο χωριό Άσσια της επαρχίας Αμμοχώστου το 1931 και αφού φοίτησε στην Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων, το 1953 εντάχθηκε ως Ανθυπολοχαγός στον Ελληνικό Στρατό, όπου υπηρέτησε μέχρι το 1960, φέροντας τον βαθμό του Λοχαγού. Στην συνέχεια αποσπάστηκε στον Κυπριακό Στρατό με τον βαθμό του Ταγματάρχη και τέθηκε διοικητής του δημιουργηθέντος Τάγματος του Κυπριακού Στρατού. Με την τουρκική ανταρσία το 1964 ηγήθηκε του Τάγματος Εφεδρείας Αρχηγείου και πολέμησε κατά τις επιχειρήσεις στην Πάφο, Ομορφίτα και Πενταδάκτυλο. Με τη δημιουργία της Εθνικής Φρουράς στη συνέχεια τοποθετήθηκε ως Διοικητής του 9ου Τακτικού Συγκροτήματος (ΤΣ) και 361ου Τάγματος Πεζικού (ΤΠ).

Ο Ιούλιος του 1974 τον βρίσκει Διευθυντή του 4ου Επιτελικού Γραφείου στην 3η Ανωτέρα Στρατιωτική Διοίκηση στη Λευκωσία. Στις 20 Ιουλίου 1974 τίθεται διοικητής του 321ου Τάγματος Επιστρατεύσεως (ΤΕ) στην περιοχή της Μόρφου, με το οποίο το βράδυ της 20ης Ιουλίου 1974 επιτίθεται για απελευθέρωση του Θύλακα Καζιβερών. Κινείται προωθημένος μαζί με τα κλιμάκια μάχης, για να εμψυχώνει και να συντονίζει τους άνδρες του, οι οποίοι ήταν όλοι έφεδροι, όπου και πέφτει ηρωικά, δεχόμενος σφαίρα στο κεφάλι την ώρα που οι Τούρκοι παραδίδονταν.

Ταγματάρχης (ΠΖ) Τάσος Μάρκου

Γεννήθηκε στο Παραλίμνι στις 18 Σεπτεμβρίου 1936. Μετά την αποφοίτηση του από το Ελληνικό Γυμνάσιο Αμμοχώστου μετέβηκε στην Αθήνα, για να παρακαθίσει σε εξετάσεις για εισαγωγή στη Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων. Όμως, λόγω καθυστέρησης στην άφιξή του δεν πρόλαβε να συμμετάσχει στις προεισαγωγικές εξετάσεις.

Το 1955 εντάχθηκε στην Ε.Ο.Κ.Α. και λόγω της δράσης του καταζητείτο από τις αγγλικές Αρχές. Για αυτό αναγκάσθηκε να φύγει κρυφά από την Κύπρο και να μεταβεί στην Αθήνα.

Το 1957 πέτυχε να εισαχθεί στη Σχολή Ευελπίδων, όμως η εξέλιξη του αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α. τον ανάγκασε να εγκαταλείψει τις σπουδές του και να επιστρέψει στην Κύπρο, για να επανενταχθεί στην Οργάνωση.

Το 1959 επανεντάχθηκε στη Σχολή Ευελπίδων και ολοκλήρωσε τις σπουδές του. Το 1961 επέστρεψε στην Κύπρο και εντάχθηκε στο νεοσύστατο Κυπριακό Στρατό με τον βαθμό του Λοχαγού.

Κατά τη διάρκεια των διακοινοτικών ταραχών του 1963-1964 συνέβαλε αποφασιστικά με τη δράση του στην οργάνωση της άμυνας της Λευκωσίας.

Το 1971 προάχθηκε στον βαθμό του Ταγματάρχη. Με την έναρξη της τουρκικής εισβολής στις 20 Ιουλίου 1974 ανέλαβε την οργάνωση της αμυντικής περιοχής του χωριού Χαμίτ Μάνδρες και το απόγευμα της ίδιας ημέρας ανέλαβε τη διοίκηση τμήματος που ολοκλήρωσε με επιτυχία επιθετική ενέργεια για την εξουδετέρωση του θύλακα Μπέκκιουγιου.

Στις 23 Ιουλίου, μετά τη συμφωνία για κατάπαυση του πυρός, ανέλαβε τη διοίκηση του 305ου ΤΕ με αποστολή την οργάνωση της αμυντικής γραμμής Μια Μηλιά-Κυθραίας.

Με την έναρξη της Β’ Φάσης της εισβολής στις 14 Αυγούστου, το 305ο ΤΕ δέχθηκε ισχυρή πίεση με ανελέητο βομβαρδισμό από την τουρκική αεροπορία. Ο ίδιος αρνήθηκε να εγκαταλείψει την περιοχή και μαζί με δύο άνδρες της Μονάδας κινήθηκε βόρεια από την Κυθραία. Αργότερα, διέταξε τους δύο άνδρες που τον συνόδευαν να επιστρέψουν στη Μονάδα τους. Παρά τις προτροπές των συναδέλφων του, ο Τάσος Μάρκου παρέμεινε στην περιοχή. Η τελευταία επικοινωνία μαζί του διενεργήθηκε διαμέσου ασύρματου το απόγευμα της 15ης Ιουλίου. Έκτοτε παραμένει αγνοούμενος.

Λοχαγός (ΜΧ) Ανδρέας Αρέστη

Ο Λοχαγός (ΜΧ) Ανδρέας Αρέστη γεννήθηκε στο χωριό Κελοκέδαρα της επαρχίας Πάφου το 1939. Λαμβάνει ενεργά μέρος στον αγώνα της ΕΟΚΑ και στα 17 του συλλαμβάνεται από τους Άγγλους, ενώ μεταφέρει αυτοσχέδιες βόμβες και φυλακίζεται στις Κεντρικές Φυλακές για δύο χρόνια. Το 1961 κατατάσσεται στον Κυπριακό Στρατό με τον βαθμό του Ανθυπολοχαγού. Κατά την τουρκική Ανταρσία

λαμβάνει μέρος στις επιχειρήσεις Λευκωσίας και Τηλλυρίας.

Τον Ιούλιο του 1974 έφερε τον βαθμό του Λοχαγού (ΜΧ) και ήταν υποδιοικητής του 70ου Τάγματος Μηχανικού (ΤΜΧ). Στις 19 Ιουλίου στάλθηκε με φάκελο «γ» στο [illegible] ο 70ο ΤΜΧ [illegible] γυστα και [illegible] 1974.

Λγος (ΜΧ) Ανδ
Υποδιοικητ
Ανεστηνοθεις στο 261
Ετσι την 22α Ιουλ. 1
καταλληψη του Χω

Πηγή: ΚΥΠΕ, cyprustimes